

ELTE
EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM

ELTE UNIVERZUM

2022. tél

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem lapja

· KÖZELEDŐ KARÁCSONY

· VÁLTOZÓ FELVÉTELI

· DÉKÁNI INTERJÚK

· TUDOMÁNYOS INNOVÁCIÓK

· GÓLYABÁLI PILLANATOK

Tiéd a világ!

Az egyetemtől minden segítséget megkapnak az Erasmus-polgárok

Szuperpozícióban

Élen járunk a kvantuminformatikai kutatásokban

HALLGASD AZ ELTE PODCASTET!

Keresd az ELTE Spotify oldalán
short és long adásainkat!

TARTALOM

BELÉPŐ

Köszöntjük az Olvasót!

4

HÍREK

Díjazták a legjobbakat
Élen az informatikában is
Újszerű módszerek az oktatásban
Egyre stresszesebben

4

4

5

5

KÖSZÖNTŐ

Csák János kulturális és innovációs
miniszter karácsonyi köszöntője

6

ÉRTÉK

Vékás Lajossal, egyetemünk volt rektorával beszélgettünk
„Az ELTE örök hálára kötelez!”

7

CÍMLAP

Az Erasmus program minden
hallgatót szívesen fogad, és számos eszközzel támogatja őket
Határtalan lehetőségek

10

KÖZELRŐL

Új dékánt kapott a Társadalomtudományi Kar
A tudomány és a hallgatók
szolgálatában

13

Újabb hároméves ciklust kezdetett az ÁJK dékánja
„Szeretnénk tartani a tempót”

14

Új dékán lépett hivatalba az Informatikai Karon
„Jó pályán mozgunk”

15

FÓKUSZ

Változik a felvételi rendszer, de továbbra is a legjobbakat várja az ELTE
Pontokba szedve

16

TUDOMÁNY

Az ELTE élen jár a kvantum-informatikai
kutatásokban és képzésekben
Szuperpozícióban

18

KÖZÖSSÉG

Több ezren vettek részt
a koprodukciókban szervezett gólyabálokon
Szabad egy táncre?

20

PALETTA

Uchikawa Kazumit kérdeztük
„Szeretek itt élni”

22

KULISSZA

Stresszelsz?
„A jövő vált bizonytalanabbá”

23

SPORT

Mozgalmasszezon előtt és után az ELTE sportolói arca
„Igyekszem a lehető legjobban
teljesíteni”

24

ELTE
EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM

ELTE UNIVERZUM

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem lapja

Felelős kiadó: Eötvös Loránd Tudományegyetem

Főszerkesztő: Dr. Szűcs Annamária

Székhely: 1056 Budapest, Szerb utca 21–23.

Elérhetőség:

e-mail: univerzum@kancellaria.elte.hu

Köszöntjük az Olvasót!

A karácsonyi ünnepeket megelőző időszak egyszerre szól a várakozásról és a felkészülésről. Az otthoni környezet díszítése, az ajándékok kiválasztásának izgalma, a szenteste tervezése és a hozzávalók beszerzése összetett érzelmekkel, ugyanakkor felfokozott hangulattal jár együtt. Maga az ünnep ehhez képest a pihenés, a megnyugvás, az év végéhez közeledve pedig az összegzés, a visszatekintés és a számvetés időszaka is.

Az egyetemi polgárok – oktatók és hallgatók – számára ezzel párhuzamosan a szemeszternek egy új, évről évre szintén visszatérő szakasza kezdődik el: a vizsgaidőszak. Az ezzel járó hangulat megduplázza az ünnepkörhöz kapcsolódó élményeket. Itt is szükséges az összegzés, a félév során megszerzett ismeretek elmélyítése, és szintén megjelenik a felfokozott várakozás, és ami talán a legfontosabb: a vizsgákra való felkészülés. Jóllehet az ünnep varázslatát befolyásolja a karácsonyt megelőző és azt követő penzumok teljesítése, érdemes arra gondolni, hogy a jó érdemjegy az ünnepek után is ajándék, amellyel a felkészültséget és a tudást jutalmazza az oktatók.

Szerkesztőségünk sajátos módon az UNIVERZUM megújult formátumú karácsonyi számát helyezi virtuálisan a fa alá. Bízunk abban, hogy az ünnepek szellemében válogatott cikkek hozzájárulnak mind az elmélyüléshez, mind a mögöttünk álló szemeszter legfontosabb pillanatainak felidézéséhez.

Olvasóinknak egyetemünk 101 éve született alumnusának, Pilinszky Jánosnak a gondolataival kívánunk áldott, boldog ünnepeket!

„A karácsony a szeretet, és advent a várakozás megszentelése. Az a gyerek, aki az első hóesésre vár – jól várakozik, s már várakozása is felér egy hosszú-hosszú hóeséssel. Az, aki hazakészül, már készülődésében otthon van. Az, aki szeretni tudja azt, ami az övé – szabad, és mentes a birtoklás minden görcsétől, kielégíthetetlen éhétől-szomjától. Aki pedig jól várakozik, az időből épp azt váltja meg, ami a leggépiesebb és legelviselhetlenebb: a hetek, órák percek kattogó, szenttelen vonulását. Aki valóban tud várni, abban megszületik az a mélységes türelem, amely szépségében és jelentésében semmivel se kevesebb annál, amire vár.”

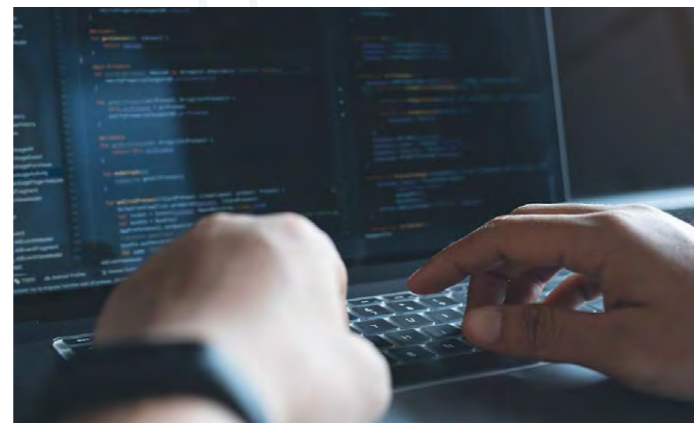

Díjazták a legjobbakat

A Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából a Magyar Tudományos Akadémia elnöksége Eötvös József-koszorúval tüntette ki **Dódy Istvánt**, az ELTE Ásványtani Tanszék nyugalmazott egyetemi tanárát a modern, kristálytani és anyagtudományi alapokon nyugvó ásványtani kutatás hazai meghonosításáért; **Inzelt Györgyöt**, az ELTE Kémiai Intézet professor emeritusát az elektrokémiai kutatásokban elért eredményeiért; **Kiss Ádámot**, az ELTE Atomfizikai Tanszék professor emeritusát nemzetközi eredményeket felmutató kísérleti magfizikai kutatásaiért és **Medgyes Pétert**, az ELTE Angol-Amerikai Intézet professor emeritusát az angol mint idegen nyelv tanításának és tanulásának elméleti és gyakorlati kérdéseiben elért eredményeiért. A Kovrig Ilona-díjat 2022-ben **Samu Leventének**, az ELTE Népvándorlás kori és Középkori Régészeti Tanszék fiatal oktatójának ítelték meg kiemelkedő tájékozottsága, szakmai elkötelezettsége elismeréseként.

Élen az informatikában is

Az elmúlt időszakban az Informatikai Kar hallgatói több rangos versenyen értek el kiemelkedő sikereket. **Miskolci Miklós** végzős MSc-hallgató nemzetközi fejlesztők között lett első Python programozási nyelven írt rendszerével, a **Szombathelyi Gépészek** megnyerték a Techtgether országos mérnök hallgatói versenyt, sőt öt különdíjat is szereztek, **Éles Júlia** elsőéves hallgató pedig bronzérmes lett az Európai Lány Informatikai Olimpián, és elnyerte a Boston Consulting Group visiting associate pozícióját is.

Újszerű módszerek az oktatásban

Büszkén jelentjük, hogy nemrégiben izgalmas, új oktatóanyagok születtek az ELTE égisze alatt. Már mobilapról is elérhető **Kriszta György** külföldön is nagy sikerű Édesvízi gerinctelenek Közép-Európában című munkája. A közel 400 rajtot és fotót tartalmazó, videókkal ellátott, közérthető nyelven megírt könyv a hazai környezettudatos szemléletformálásnak is hasznos eszköze. A Biológiai Intézet docense, **Varga Máté** közreműködésével pedig nemzetközi kooperációban hiánypótló tudománykommunikációs segédlet készült kutatóknak: a SciComm4all szabadon

használni lehet. A SciComm4all egy interaktív, animációs videósorozat a hatásos ismeretterjesztéshez ad tippet, és mutat be jó gyakorlatokat.

hosszabb ideig tartó, a 1995 után született generáció tagjai nehezebben dolgozzák fel az egyetemi tanulmányokkal járó stresszt, mint a korábbi nemzedékek – derül ki az ELTE PPK kutatóinak 2004 és 2020 között végzett kutatásából. **Takács Rita**, **Takács Szabolcs**, **Kárász T. Judit**, **Horváth Zoltán** és **Oláh Attila** tanulmányát a Frontiers in Psychology közölte; a pszichológiai immunkompe-

Egyre stresszesebben

tenencia kérdőívet utóbbi szakember dolgozta ki. A kutatásban összesen 4731 elsőéves hallgató vett részt Magyarország különböző felsőoktatási intézményeiből – a vizsgálatban a két legfiatalabb, „digitális bennszülötteknek” is nevezett generációra fókuszáltak: az 1981 és 1995 között született Y generáció, illetve a Z generáció 1995 és 2012 között született tagjaira.

A több évtizeden átívelő kutatás következtetése, hogy a diákok pszichés ellenálló képessége az évek során csökken, ezért szükség van olyan beavatkozások és módszerek bevezetésére, amelyek támogatják a tanulók önszabályozási képességeit, és segítik a stressz negatív hatásainak kiküszöbölését a felsőoktatási környezetben.

SOROKBAN

AZ ELTE BIOLÓGIAI INTÉZET, az ELKH-ELTE Peptidkémiai Kutatócsoport és a Nemzeti Népegészségügyi Központ munkatársai közösen számoltak be az általuk felfedezett új, természetes eredetű antivirális hatóanyagáról, amely hatékony lehet a SARS-CoV-2 okozta megbetegedés ellen is.

A BÁRCZI AZ ADRA ALAPÍTVÁNNYAL indított közös iskolafejlesztési és módszertani projektet Kenyában: a négyéves humanitárius SUNCEP program keretében afrikai partnerintézményeket készítenek fel fogyatékossgal élő gyerekek integrálására.

AZ INNOVÁCIÓS SAJTÓKLUB keretében bemutatkozott az **Együtt oktatunk!** világviszonylatban is novumnak számító bárczis participatív felsőoktatási módszertan, amely többtanáros modellel, szupervízióval és árnyékoktatók jelenlétével támogatja a gyógypedagógiai munkát.

CSÁK JÁNOS KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS MINISZTER KARÁCSONYI KÖSZÖNTŐJE

Tisztelt Hallgatók! Tisztelt Egyetemi Polgárok!

Szent Ágoston karácsonyi homíliájában így fogalmazott: „Az Úr születésnapjának nevezük, amikor Isten Bölcsessége beszélni sem tudó csöppként mutatkozott meg, és Isten Igéje szavak nélkül hangot hallatott, a testet. Ám benne az istenség rejtőzött, és a mágusoknak az ég tanúsítása jelezte, és a pásztoroknak angyali szózat hirdette.”

Az ókorban az emberiség már szinte mindent tudott a földi létről. Kialakultak az államok, az ezeket szabályozó stabil jogrendszer, a társadalmak viszonylagos jólétben, biztonságban éltek. Ismerték a művészeteket, megélték saját kultúrájukat, kibontakoztak a tudományágak, és folyamatosan fejlődött a gyógyászat. Minden adott volt ahhoz, hogy az emberek egyre jobban éljenek. Valami azonban mégis hiányzott. Valamit vártak, ami valódi értelmet ad az életnek, ami túlmutat a földi léten, és elhozza a lélek boldogságát.

Ha kezünkbe vesszük a klasszikus szerzők műveit, látjuk, hogy a megjelenített természetfeletti világ csupán a földi lét egyfajta kitágítása volt, saját halandó létünk kivételése, amelyet emberi motivációk vezéreltek, és emberi gondolkodásmód szorított határok közé. Homérosz az Íliásszal a világ egyik legnagyobb hős eposzát írta meg, mégis művét „Haragot” felkiáltással kezdi, esendő emberi tulajdonsággal felruházva ezzel az isteneket.

A hosszú várakozás után Krisztus születése volt az a pillanat, amely elhozta a valódi isteni üzenetet; kétezer évvel ezelőtt megszületett a hit, a remény és az önzetlen szeretet. Krisztust követve kivirágzott a kultúra, az egyház, a művészet, a betegek ellátása, és mindennek az alapja, mozgatórugója, a szeretet. Az emberek Krisztus születéséig élhettek ugyan jól, de csak Krisztus születése után tudtak szépen élni.

A hit volt a legfőbb mozgatórugója a tudományoknak. Ha megnézzük akár a későbbi korok nagy tudósait, Newton, Descartes-ot vagy Pascalt, mindannyian mélyen hívő emberek voltak. Ahogy az európai festészet is mélyen a kereszténységben gyökerezik, úgy az építészetben a román stílus a hit rendíthetetlen erejét, biztonságát szimbolizálja, míg a gótika a hit magasságát, magasztosságát foglalta keretbe. Petrarca versei a lehető legtisztább hitről árulkodnak. A valódi hit inspirációja nélkül nem születhetett volna meg a firenzei dóm, a Szent István-bazilika, Michelangelo Pietàja, az isenheimi oltár, Beethoven, Bach és Liszt zenéje. Mindaz, ami ma identitásunkat adja.

Kedves Hallgatók! A karácsony valójában a lélek boldogságának ünnepe. Soha ne feledkezzenek meg arról, hogy az ajándékozás a szeretet egyik megnyilvánulási formája, de a legnagyobb ajándék a törődés!

Kívánok Önöknek és családjuknak meghitt ünnepi készülődést, békés, áldott karácsonyt, és sikeres új évet!

„Az ELTE örök hálára kötelez!”

Vékás Lajos 1958 óta egyetemi polgár, húsz évig vezette a Polgári jogi Tanszéket, a rendszerváltás után választották egyetemünk rektorává. Tartalmas beszélgetés következik.

– Több mint hatvan éve egyetemünk polgára. Ha azt mondjuk, „Vékás Lajos egyetemi hallgató”, mi jut először eszébe?

– Természetesen az öröm, hogy felvettek az ELTE-re. Azidőtájt az egyetemi felvétel egyáltalán nem volt természetes dolog, annak sem, aki kitűnő érettségivel jelentkezett és a kétrészes szigorú felvételi vizsgán is kiválóan megfelelt. Külön elégedettséget éreztem amiatt, hogy Magyarország első egyetemén kezdhettem meg tanulmányaimat.

– Édesapja és nagypapa is jogász volt, az 1950-es évek végén mégsem tűnt egyértelműnek, hogy Ön is ezt a pályát választja. Milyen motivációkkal indult pályafutása a '60-as években?

– A családi tradíció az én esetemben nem játszott szerepet. Ellenkezőleg, pályaválasztásom idején mind nagypám, mind apám a jogászai pályán kívül volt kénytelen biztosítani a maga és a családja szerény egzisztenciáját, mindketten téglagyári munkásként dolgoztak. Nagypámnak megvonták a nyugdíját, apámat pedig eltávolították a gyámhatóságtól, ahol korábban árva gyerekek intézeteinek jogi felügyeletét látta el. Apám kifejezetten más irányba szeretett volna orientálni: erdőmérnökként képzelte el felnőtt sorsomat. Így pályaválasztásomat inkább gimnáziumi tanárain befolyásolták, akik (valljuk meg: jóindulatú naivitással!) igazságkereső természetemben és közvetítő-egyeztető iskolai szerepvállalásaim-

ban fedezték fel „pályaalakosságom” jegyeit. Nagypám is bátorított azért: „Hosszabb távon egyetlen társadalom sem maradhat fenn a jog uralma és becsülete nélkül!” Ő – történelmi perspektívában – helyesen ítélte meg a jog és a jogász hivatás társadalmi szerepét (aktív korában bíró volt!); igaz, ez az idő még egyetemi tanulmányaim befejezésekor sem jött el. Így pályám indulását megint egy tanár, kedves egyetemi professzorom, *Világhy Miklós* könnyítette meg. Joggyakorlat és a szakvizsga letétele után tanárségédnek hívtak a Polgári jogi Tanszékre.

– 1979 és 1999 között vezette a Polgári jogi Tanszéket. Milyen emlékeket őriz ebből az időszakból?

– Azt hiszem, nem vagyok elfogult, amikor azt mondom, hogy a tanszék a jogi kar intellektuális zászlóshajója volt. Bizonyosság erre, ha csupán neveket említek. Itt tanított *Eörsi Gyula*, *Asztalos László*, *Weiss Emilia*, *Mádl Ferenc*, *Sárándi Imre*, *Peschka Vilmos*. S már az én tanszékvezetésem alatt lett itt főállású professzor *Harmathy Attila*, *Lontai Endre*, *Sólyom László*, *Lenkovics Barnabás* és *Sajó András*. Tanári és tanszékvezetői működésem örömeit a kiváló hallgatók „örök ifjúságot” biztosító jelenléte mellett ennek a személyi kollektívának, kollégáimnak köszönhettem. A szellemi-kulturális légkör feledtette a tanszékvezetés napi ügyeit, a lélekromboló értekezleteket, az anyagi gondokat és hasonlókat, bearyozta a szürke hétköznapiakat is. Sokat elmond

„csapatunkról”, hogy a rendszerváltozás után tanszékünkéről több alkotmánybíró, két alkotmánybíró elnököt és két köztársasági elnököt jelöltek és választottak meg. **Székely László** barátom, akit később az állampolgári jogok biztosának választott meg az Országgyűlés, joggal tréfálkozott: „Az egy négyzetméterre jutó köztársasági elnökök számát tekintve a Polgári jogi Tanszék biztos világbajnok!”

Az autonómia központi elemeként a kutatás és oktatás szabadságát jelöltem meg.

– 1990-ben lett egyetemünk rektora. A rendszerváltás után milyen módon kellett átalakítani az egyetem döntéshozatali folyamatait és a döntéseket hozó testületeket?

– Történelemformáló időben választottak egyetemünk első számú vezetőjévé, évtizedek után először minden külső befolyás nélkül. A választás előtt a zsúfolásig megtelt Gólyavárban mondtam el a programomat, és álltam a záporozó kérdések rohamát. Sem előtte, sem utána nem volt ilyen rektorválasztás! Szükségem is volt erre a legitimációra és a széles körű támogatottságra, hiszen rendkívüli feladatok előtt állt alma materünk. Természetesen megújult a karok vezetése is, és új Egyetemi Tanácsot (ma Szenátus) is választottunk. Kancellária még nem volt, a Rektori Hivatal magas színvonalon szolgálta az egyetemvezetést. A feladatok folyamatosan szaporodtak, nőtt a hallgatói létszám, látványosan bővültek a külföldi kapcsolatok.

– Rektori székfoglalójának középpontjában az egyetemi autonómia kérdésköre állt. A hároméves rektori ciklus alatt milyen feladatokkal szembesült az intézmény ezen a téren?

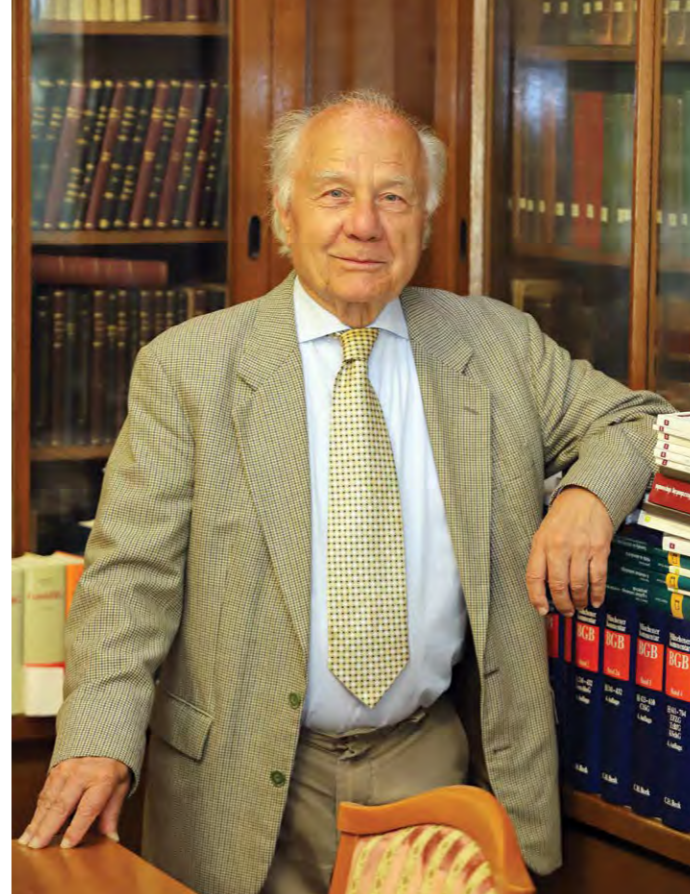
– Rektori székfoglalómat „Egyetem és állam” címmel tartottam, és az egyetem eszméjét kívántam

röviden megvilágítani; annak lényegét az igazság független kutatásában és oktatásában jelöltem meg. Magától értetődő, hogy 1990 szeptemberében, a rendszerváltás indulásánál, **Antall József** miniszterelnök úr jelenlétében tartott előadásom középpontjába az egyetemi autonómia kérdéseit állítottam. Elsősorban a fenntartó intézmény és az egyetem viszonyát vizsgáltam, de – előre jelezve a magángazdaság növekvő szerepvállalását – utaltam a gazdasági szereplők megrendeléseinek kutatói szabadságot befolyásoló potenciális veszélyeire is. Az autonómia központi elemeként a kutatás és oktatás szabadságát jelöltem meg. Az államnak le kell mondanania arról a gyakorlatról, hogy a társadalmi érdekekre hivatkozva politikai célok végrehajtójává süllyesse le, vagy állami feladatok megvalósításának közvetlen kiszolgálójává tegye az egyetemet. Rámutattam arra, hogy az egyetemi autonómia megvalósulásához elengedhetetlenek a törvényi garanciák és az állami hatalomgyakorlás önkorlátozása, de az autonómia tartalmi kiteljesítése az *universitas*, vagyis az oktatói és hallgatói testület nemes feladata, és mindenekelőtt a professzorok kötelessége. Tanári ethosz és kutatói morál nélkül torzul az egyetemi autonómia. Úgy gondolom, ma is érvényes gondolatokat fogalmazott meg a székfoglaló előadás.

– 1993-ra datálható az első felsőoktatási törvény megszületése. Hogy értékelték akkor a jogszabályt?

– Az 1993-as felsőoktatási törvény a rendszerváltoztatás felsőoktatásra vonatkozó követelményeit és a középtávú célkitűzéseket kívánta jogi normába önteni. A törvényhozói munkálatokat miniszterként tanszéki kollégám, **Mádl Ferenc** irányította. A koncepció kialakításában magam is részt vállaltam. A törvény középpontjában éppen az egyetemi autonómia eszközei és garanciái álltak. Több mint egy évtizedig volt hatályban a törvény; úgy gondolom, hogy a vállalt célokat színvonalasan valósította meg.

– Évtizedekig dolgozott az új Polgári Törvénykönyvön, amelyről többször is hangsúlyozta, hogy „polgári jog nélkül nincs rendezett társadalom”. Mit gondol, a digitális megoldások, a járvány teremtette

új helyzetekre miként tud reagálni, kell-e azonnal reagálnia a normaszövegnek?

– A Polgári Törvénykönyv a jogrendszer legátgóbb kódexe: a magánszemélyek és szervezetek (egyesületek, társaságok) egymás közötti viszonyainak teljességét rendezi. Úgy is fogalmazhatunk, hogy ez a törvény szabályozza az emberek horizontális kapcsolatainak szinte felsorolhatatlan számú variációját, rendelkezései „elkísérik az embert a bölcsőtől a sírig”. Tegyük hozzá: szerencsére gyakran úgy, hogy ezt észre sem vesszük. Ebben a kódexben több mint 15 000 normatétel harmóniáját kellett biztosítani. Megalkotása életem legigényesebb szakmai feladata volt, kiváló felkészültségű, nagyszerű kollégák tucatja segítette a munkámat. Természetesen a társadalom viszonyai folyamatosan alakulnak, a technikai fejlődés, mindenekelőtt a digitalizáció (internet, robotok, mesterséges intelligencia) önmagában is új és új kihívásokkal szembesít bennünket. A változások a polgári jogi viszonyokat is érintik, szabályozásukat is próbára teszik. Véleményem szerint a jogalkotónak példás türelmet kell mutatnia, a törvényeknek alaposan előkészítettnek kell lenniük. A törvényhozó napi buzgalma és a szabályok követhetetlen áradata veszélyezteti a jogbiztonságot, és ezzel inkább gyengíti, mintsem erősíti a jog hatékonyságát. Vannak persze rendkívüli helyzetek, mint például egy járvány, amikor

gyors jogszabályi reakció is szükséges. Az ilyen „villám-normák” azonban nem a kódexekben jelennek meg. A Covid-19-világjárvány például alaposan felforgatta az életünket, köztük a Polgári Törvénykönyvben szabályozott viszonyaink egy részét is érintette, de a kódex megállapított normáival eddig minden kérdésre választ lehetett adni. A jogalkalmazók felkészültsége és kreativitása ilyenkor sokat segít.

– Egy korábbi interjújában nyilatkozta, hogy „nagyon nehéz periódusban” vezette az egyetemet. Melyek rektori éveinek legfontosabb értékei az egyetem egészét tekintve?

– Megválasztásomkor tisztában voltam a feladatok súlyával. Éreztem azokat a morális tehertereleket, színvonalbeli problémákat és gazdasági gondokat, amelyekkel az egyetemnek, valamilyen polgárának és személy szerint a rektornak meg kellett küzdenie. A korábbi évtizedek politikai nyomása, a szerkezeti és szervezeti torzulások és a példátlan elszegényedés külön-külön is olyan terhes örökség volt, amelynek megváltoztatásához több rektori ciklusnak kellett eltelnie. Ilyen körülmények között minden erőmmel arra törekedtem, hogy javuló szellemi és morális környezetben és megfelelő anyagi feltételek között bontakozhasson ki és gyarapodhasson professzoraink, tanáraink tudományos felkészültsége és hallgatóink tehetsége. Talán részben ez sikerült is! Hogy utódaim nem érezhették könnyebbnek a rektori lánc súlyát, az főként a változó idők és változó viszonyok új kihívásainak tudható be.

– Ha professzor úr az „ELTE” szót hallja, mi jut először eszébe, milyen gondolatok fogalmazódnak meg Önben?

– Kis túlzással: az egész életem! Hiszen közéleti pályám, mindenekelőtt annak központi eleme: a felsőfokú oktatás ebben a nagy múltú, impozáns jelenű és – őszintén remélem! – még szebb jövő előtt álló intézményben zajlott. Néhány éves külföldi vendégprofesszori távollétemen kívül folyamatosan itt éltem és alkottam. Egyetemen kívüli feladataimat is intézményünk védőburkából láttam el, annak páratlan szabadságot és függetlenséget biztosító lehetőségeit élvezve. Az ELTE örök hálára kötelez!

AZ ERASMUS PROGRAM MINDEN HALLGATÓT SZÍVESEN FOGAD, ÉS SZÁMOS ESZKÖZZEL TÁMOGATJA ŐKET

Határtalan lehetőségek

Rengeteg szabad hely várja a hallgatókat az Erasmus programban. Nemcsak európai egyetemre lehet kijutni, hanem az Egyesült Államokba és Ázsiába is. Ráadásul a fő visszatartó erők, a pénzügyi és tanulmányi nehézségek kezelésére is van megoldás.

Évente közel 3000 Erasmus program közül választhatnak a hallgatók az ELTE-n – erről az Erasmus+ és Nemzetközi Programok Osztályvezetője beszélt az ELTE UNIVERZUMNAK. **Németh Katalin Anna** jelezte: legalább 2400 helyet tudnak kínálni Európán belül – az egye-

temnek 1200 partnerintézettel van szerződése –, illetve további 300-at a kontinensen kívüli intézményekbe, köztük neves amerikai és ázsiai egyetemre. Mindemellett az idén megemelkedett a finanszírozási keret is: a rendelkezésre álló források jelenleg akár 1300 hallgató ösztöndíját biztosíthatják.

Szabad kapacitás bőven van; az ELTE-s hallgatók átlagosan 800 helyet töltenek fel, tehát több mint másfélszer ennyien tudnának bekapcsolódni a programba. Ennek gyakorlatilag nincs előfeltétele, az Erasmus alapjáraton nem számít már kiválósági programnak.

„Aki beadja a pályázatát, történjen az akár levelezős jogviszonyban, jó eséllyel megkapja a lehetőséget” – jegyezte meg Németh Katalin Anna. Természetesen a legnevesebb partnerintézmények esetében már számíthat a tanulmányi átlag, az egyéb tevékenységek vagy például a külföldi diákok mentorálása.

Jelentős segítség a finanszírozásban

Kérdés, vajon miért fut országos szinten alacsonyabb kihasználtsággal az Erasmus program? Nyilván ebben közrejátszik az, hogy a globalizációnak betudhatóan ma már kevésbé számít exkluzívna a külföldi utazás, ezzel pedig átalakult az érdeklődők köre. Ugyancsak visszatartó erő lehet, hogy a hallgatók jelentős része nem teljesen *mobilitás*, miután sokan már a tanulmányaik során is munkát vállalnak.

Az ELTE ezen a téren két gócpontot azonosított: a pénzügyek mellett a tanulmányok tervezését. Az egyetem mindkét problémára talált megoldást. A pénzügyek kapcsán az alapkérdés, hogy a kapott támogatás nem fedezi teljes egészében a költségeket. Ez még akkor is így van, ha egyébként figyelembe vesszük azt a rendkívül pozitív helyzetet, hogy az Erasmus tandíjmentes. Ráadásul számos kiegészítő támogatás elérhető a hátrányos helyzetű hallgatóknak.

„Tavaly tavasztól ezek bővített formája érhető el Erasmus esélyegyenlőségi támogatás néven, ami havi 250 eurót jelent” – emelte ki az osztályvezető. A lehetőség a rászorultság széles fokán rendelkezésre áll, így például jár az önköltséges, a nagycsaládból érkező vagy a határon túli hallgatóknak is.

Azoknak is érdemes lehet ezekkel számolni, akik nem jogosultak rendszeres szociális támo-

gatásra. (A részletekről az elte.hu/erasmus oldalon lehet tájékozódni.)

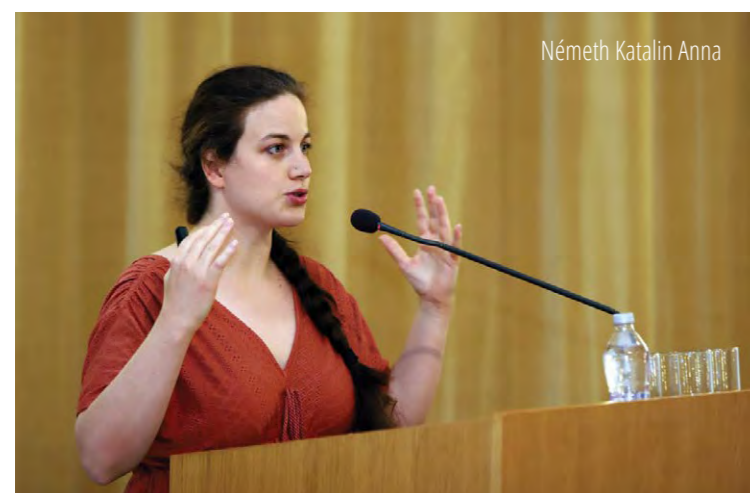
Az elérhető támogatások (egészségügyi alapon nyújtottak, alumni etc.) együttesen azt eredményezik, hogy egy hallgató akár havi több mint 400 ezer forinthez is hozzá tud jutni. Ez nem oldja meg teljesen a kérdést, de mindenképpen számottevő segítséget jelent.

Megszűnt a csúszáspara is

A tanulmányok tervezése körüli dilemmát leginkább a csúszástól való félelem adja, az egyik szemeszteres Erasmus ugyanis ugyanennyivel kitolja a diplomaszerezés időpontját. Az ELTE felismerte a problémát, és európai kitekintésben is úttörővé vált a kezelésében.

„A 2021–22-es tanévtől az egyetem hét kara 74 képzés esetében mobilitási ablakot vezetett be, másik 100 képzésnél pedig ekvivalencia-táblázatot alkotott. Ezek a könnyítések összesen 13 ezer hallgatónak kedveznek” – mondta el Németh Katalin Anna.

Jó hír, hogy a Brexit nem lehetetlenítette el a szigetországba irányuló Erasmus programot sem: a pályázatok az Európán kívüli keretből finanszírozhatók, elsődlegesen a tanulmányi mobilitás kategóriájában. Merthogy az Erasmuson belül szakmai gyakorlatra is van lehetőség a programországokon belül (EGT + Törökország, Észak-Macedón Köztársaság és Szerbia), akár a diplomaszerezést követően is.

Németh Katalin Anna

A mobilitási ablak lényege, hogy az Erasmusban teljesített szakmai tárgyakat az ELTE elfogadja, így a hallgató az eredeti tanterv szerint tud haladni tanulmányaival.

Az ekvivalencia-táblázatot elsősorban a BTK alkalmazta. A kar a 300 partnerintézménye mindegyikétől bekérte mintatanterveiket, ezeket összehasonlította a sajátjával, majd összegyűrt egy adatbázist, hogy melyik ELTE-s tantárgy melyik külföldi tantárgynak feleltethető meg. Ezekkel az információkkal a hallgató előre tud tervezni és időzíteni, így a csúszás problémája többé-kevésbé megoldódik.

A hallgatónak is jut feladat

Van azonban néhány dolog, ami teljes mértékben a hallgatón múlik. Egyfelől 20 kreditet meg kell szereznie szemeszterenként, ellenkező esetben felmerülhet az ösztöndíj-viszszafizetés. Másfelől kézben kell tartani az adminisztrációt. Az ökölszabály, hogy a tervezett kiutazás előtt már legalább nyolc héttel fel kell venni a szálakat, mert a papírmunka körülményes. (Nem beszélve a szálláskeresésről, ami-ben a helyi mentorprogramok segítenek. Ha

azonban az adott partnerintézmény kínál kollégiumi férőhelyet, mindenképpen érdemes elfogadni.) Az ELTE eljárásrendje sokat lendít a bürokrácián: a szükséges dokumentumok benyújtása 100 százalékban digitálisan is intézhető, ehhez mindössze ügyfélkapus aláírással kell rendelkeznie a hallgatónak. Az is lényeges könnyebbség, hogy a kapott támogatással való elszámolás nem tételesen zajlik, csupán azt kell igazolni, hogy a hallgató az Erasmus-helyén tartózkodott és teljesítette az előírt kreditszámot.

Nem minden a tanulás

Németh Katalin Anna mindenkinek ajánlja az Erasmus programot. Mint fogalmazott, „nem tabu a buli sem”, hiszen a program nem csupán a szakmai fejlődést tűzte ki célul.

„A kinti élet szociális része azért is nélkülözhetetlen, mert jelentős faktor az önállósodásban, az interkulturális kompetencia fejlődésében vagy éppen a kapcsolatrendszer bővülésében. Az Erasmus komplett skillcsomagot ad, és ez a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben kardinális pont. A munkáltatóknál sokat nyom a latban a programban való részvétel.”

ÚJ DÉKÁNT KAPOTT A TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR

A tudomány és a hallgatók szolgálatában

A Társadalomtudományi Karon is új dékán kezdte meg a munkát: a kari tanács Prónai Csaba habilitált egyetemi docenst, a Kulturális Antropológia Tanszék vezetőjét választotta dékánnak. Prónai Csabával többek között az elfogadó, nyitott attitűd fontosságáról beszélgettünk.

– Eddig tanszékvezetőként dolgozott. Milyen tapasztalatokat hoz magával ebből a feladatkörből?

– Erős az összefonódásom a Kulturális Antropológia Tanszékkel, a szak oktatója voltam a Társadalomtudományi Kar megalakulása előtt, így annak létrejöttével együtt kerültem én is erre a karra. Sokáig voltam tanszékvezető, valamint hét évig nemzetközi dékánhelyettes is. Antropológusként többek között az együttélés lehetőségeit vizsgáltam a bevándorló és befogadó kultúrák között – ez nagyon érdekelt. Talán innen ered, hogy tanszékvezetőként, dékánhelyettesként és most dékánként is az elfogadó, nyitott, a másik félt egyenrangú partnerként kezelő attitűdöt próbálom érvényesíteni. Dékánként az is fontos számomra, hogy a centralizáció és a szervezetrészek önállósága közötti egyensúlyra törekedjek. A központi koordináció vezérelvének annak kell lennie, hogy az eredmények javítsák a tanulást, a tanítást és a tudományos munka minőségét. Valamint hogy több és jobb minőségű szolgáltatást nyújtsanak a hallgatók számára.

– Mi a legszebb emléke ebből az időszakból?

– A hallgatókkal és a kollégákkal való élő és nem online kapcsolat. Az egyetemi szervezésű tudományos és közösségi programok, filmklubok,

viták, beszélgetések – a valódi lehetőségek az eszmecserére és a találkozásra.

– Nyáron kezdte meg a munkát dékánként. Milyen tervei vannak erre a következő időszakra?

– Egyrészt fent kell tartanunk, meg kell erősítenünk és meg kell mutatnunk az egyetem tudományos jelentőségét. Másrészt azon kell dolgoznunk, hogy a diákoknak továbbra is vonzó legyen az egyetem. Ezt írtam a dékáni programomban, amelynek a központi magja a tudomány és a hallgatók szolgálata. Az ELTE intézményfejlesztési terveihez kapcsolódva pedig négy fő területet említek: kutatás, oktatás, miszió és nemzetköziesítés. Van továbbá még két olyan ELTE-szintű stratégia, amelyhez a kar kapcsolódását szintén erősíteni szeretném: az egyik az egyetemi könyvtári szolgálat, a másik pedig az ELTE Nemi Egyenlőségi Terve.

– Hogy látja, mi jelenti a legnagyobb kihívást jelenleg a kar életében?

– Ahogy minden más karnak és felsőoktatási intézménynek, így a Társadalomtudományi Karnak is az energiatakarékossági intézkedések jelentik a legnagyobb kihívást.

– Közeledik az év legmeghittebb időszaka. Hogyan telnek majd az ünnepek?

– Távolságtartás és korlátozások nélküli, bensőséges és szeretetközösségben töltött ünnepekre készülök. Hasonlókat kívánok minden munkatársamnak és hallgatónak is: olyan ünnepi és év végi programokat, amiket ők és családjuk is szeretnének önmaguknak!

ÚJABB HÁROMÉVES CIKLUST KEZDHESETT AZ ÁJK DÉKÁNJA

„Szeretnénk tartani a tempót”

Sonnevend Pál egyetemi tanár maradt az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar (ÁJK) dékánja, ezzel a szakember a második ciklusát kezdte meg. Egyidejűleg a Szenátus kari vezető tagjává is megválasztották. Sonnevend Pállal a nemzetközi listákon való helyezésekről, a tudományos kutatások fontosságáról és az energiaválság jelentette kihívásokról beszélgettünk.

– Második dékáni ciklusát kezdte meg. Hogyan értékeli az előzőt, és milyen tervei vannak a következő három évre?

– Az Állam- és Jogtudományi Kar 2019-ben még nem szerepelt a QS (Quacquarelli Symonds) szakterületi rangsorában, 2021-ben már a 300–320., a 2022-es listán pedig a 250–300. helyezésig lépett előre. A Times Higher Education (THE) frissen megjelent nemzetközi rangsorában először szerepel az ELTE jogászképzése, rögtön az előkelő 201–250. helyen. Büszkéek lehetünk erre a tempóra, ezt pedig a következő években is szeretnénk tartani. Ehhez a tudományos kutatás területén tovább kell fejlődünk, ezért az új dékáni ciklusom egyik fontos célkitűzése, hogy ennek infrastrukturális feltételeit megteremtjük. Az akadémiai doktori fokozat megszerzéséhez szeretnénk segítséget nyújtani oktatóinknak anyagi, szervezési és infrastrukturális támogatás formájában is. A tudományfejlesztés körébe tartozik az is, hogy az uniós pályázatok benyújtását szeptembertől egy új kari munkatárs segíti, akinek jelentős tapasztalata van a nagy értékű európai pályázatok elnyerésében. Abban bízunk, hogy az elkövetkezendő három évben jelentősen megnő az uniós pályázatok száma és sikerességi arányunk is.

– A jelenlegi gazdasági helyzet, az energiaválság számos tervet átír. Mit lát az önök előtt álló legnagyobb kihívásnak rövid távon?

– A legnagyobb kihívás jelenleg természetesen az energiaválság. Csaknem három év pandémiás válságkezelés után egy más természetű, de szintén nagyon nehéz helyzetben kell helytállnunk. A téli időszakban nem lesz könnyű megtalálni a helyes egyensúlyt a jelenléti és az online vizsgáztatás között, ugyanakkor eltökéltek vagyunk, hogy az oktatás nemcsak ősszel, hanem a tavaszi szemeszterben is jelenléti formában történjen.

– Mire a legbüszkébb az elmúlt időszakból?

– Az ÁJK vitathatatlanul a vezető jogi kar az országban, amit a különböző rangsorok, a hallgatóink és a piac is visszaigazol. A munkaerőpiacon az ELTE jogi kar diplomája a legértékesebb, a versenyszféra munkáltatóinál a nálunk végzetek jelentős előnnyel indulnak egy-egy jobb pozíció megszerzéséért, és az itt végzetek átlagkeresete is a legmagasabb a jogászok között. Nehéz, de sikeres évek vannak mögöttünk, és a nemzetközi elismertségünk is folyamatosan növekszik. Ebben jelentős szerepe van a magas presztízsű perbeszéd- és jogesetmegoldó versenyeken aratott győzelmeinknek. A Jessup versenyen elért első helyezésem túl, az elmúlt három évben például kétszer is megnyertük a Telders nemzetközi jogi perbeszédversenyt, de az Oxfordban megrendezett uniós versenyjogi perbeszédverseny legjobbjá között jegyik az ELTE ÁJK csapatát. Hallgatóink kereskedelmi mediációban és médiajogi versenyeken is rendszeresen jól szerepelnek, utóbbi esetében a regionális döntőnek is helyet ad az ELTE. Túlzás nélkül állítható, hogy az ELTE ÁJK brand építésének meghatározó elemévé váltak a perbeszédversenyek.

– Hamarosan itt a szeretet ünnepe. Hogyan készül rá?

– A félév lezárása és a vizsgaidőszak rengeteg teendővel jár, ezért az ünnepre való „technikai” felkészülés az utolsó napokra szokott maradni. De a lényeg úgyis az, hogy szentestére lélekben készen álljunk a szeretetteljes ünneplésre.

ÚJ DÉKÁN LÉPETT HIVATALBA AZ INFORMATIKAI KARON

„Jó pályán mozgunk”

Kozsik Tamás korábbi dékánhelyettes váltotta Horváth Zoltánt az Informatikai Kar dékáni posztján. Az új dékán 2022. augusztus 1-jével lépett hivatalba. Az Informatikai Kar habilitált egyetemi docense 1994-ben szerzett programtervező matematikus diplomát az ELTE-n, és azóta is az egyetemen dolgozik.

– Öt évre szól a kinevezése. Milyen tervei vannak erre az időszakra?

– Az elődeim lefektették azokat az alapokat, amelyek markáns tudományos, oktatási és működési profilt adtak a karnak. A megkezdett útról nincs okunk letérni, jelenleg minden területen azt látjuk, hogy a növekedés és a fejlődés folyamatos, jó pályán mozgunk. Magyarország vezető informatikai karává nőttük ki magunkat. Dékánként az eddigi eredmények finomítása mellett kiemelt célom a kar nemzetközi pozícióinak erősítése, a közvetlen uniós források arányának növelése, a kutatói eredményesség erősítése, valamint a mesterképzési és doktori hallgatói létszám növelése.

– Jelenleg mit tart a legnagyobb kihívásnak a kar életében?

– Kihívásokkal vagyunk körülvéve, nehéz gazdasági környezetben kell helytállnunk, gyakran úgy, hogy érdemi befolyásunk a történésekre csekély. Ugyanakkor tehetünk fontos lépéseket a kiszámíthatóság, a stabilitás megőrzése érdekében. A sikerességet befolyásoló döntő tényező ebben a helyzetben a szervezeti rugalmasság, alkalmazkodóképesség és a gyors reagálás. A járvány idején a kar már bizonyította, hogy ezeknek a képességeknek a birtokában van. Átlátható folyamatokra, folyamatos monitorozásra és gyors beavatkozásokra van szükség. Emellett

szerencsére évről évre növekszik az elsőhelyes jelentkezőink száma, egyre felkészültebb hallgatók lépnek be a programtervező informatikus szakra, akiknek a megtartása folyamatos kihívást jelent számunkra a magas munkavállalási hajlandóság miatt. Hatalmas eredményeket értünk el ezen a téren az elmúlt években, a lemorzsolódást sikerült a felére csökkentenünk, de a munkát folytatnunk kell. Hasonlóan nagy feladat az oktatók megtartása, az utánpótlás biztosítása, a versenyképes bérezés, hiszen a magasan képzett informatikusok közismerten keresettek a munkaerőpiacon.

– Korábbi dékánhelyettesként dolgozott. Milyen tapasztalatokat hozott magával?

– Általános és tudományos ügyek dékánhelyetteseként aktívan részt vettem azokban a folyamatokban, amelyek révén az Informatikai Kar elnyerte jelenlegi arculatát.

Horváth Zoltán leköszönt dékánnal napi szinten dolgoztam együtt, amit egyfajta felkészülési folyamatnak is tekinthetünk. Ha egy dolgot kellene tapasztalatként kiemelnem, akkor az ipari kapcsolatrendszer hosszú távú bizalomépítésen alapuló technikáját említeném. Napi szinten keresik meg cégek a kart együttműködési szándékkal, ami mögött sokféle motiváció áll. Hosszú tárgyalási folyamatot igényel, mire olyan konstrukciókat tudunk velük közösen kiépíteni, ami win-win szituációt eredményez. Ezek az együttműködések csak hosszú távúak tudnak lenni, ahol a cég befektet a képzésbe, kutatási feladatokat hoz a karra, ahogyan ez többek között az Ericsson, a Bosch vagy a Deutsche Telekom esetében történt.

– Az ünnepi időszak közeledtével hogyan készül a karácsonyra?

– Nem zárunk könnyű évet, de a családdal közös meghitt pillanatok remélem adnak némi lehetőséget a lazításra mindenkinek. Kellemes pihenést, feltöltődést és boldog új évet kívánok valamennyi hallgatónknak, oktatóknak.

VÁLTOZIK A FELVÉTELI RENDSZER, DE TOVÁBBRA IS A LEGJOBBAKAT VÁRJA AZ ELTE

Pontokba szedve

A 2024-től érvényes új felvételi rendszer bevezetését megelőzően már a jövő évtől is várhatók változások a pontszámításban. Az idei tanévben érettségizők három területen tapasztalhatnak módosításokat a korábbi évekhez képest.

A 2022/2023-as tanévtől megszűnnek az országosan megszabott minimum pontok, a ponthatár meghúzása intézményi hatáskörbe kerül át. Az ELTE a pszichológia szakon 350 pontot határozott meg minimum bejutási követelményként, a többi szakon pedig legalább 280 pont megszerzése szükséges.

Nem lesznek továbbá úgynevezett miniszteri pontok, amelyekkel eddig azt a minimumot jelölték, amellyel államilag finanszírozott férőhelyre juthatott be a jelentkező. A rendelkezés egyetemünkön nagyjából 40 alapképzési szakot érint.

2023-tól a felsőoktatási intézmények dönthetnek arról, hogy eltekintenek-e az emelt szintű érettségitől mint bejutási feltételtől.

Ennek megfelelően az ELTE-n nem szükséges emelt szintű érettségit tenni **1)** egyes tanári szakokon, amelyek listája a decemberben megjelenő felvételi tájékoztatóból derül majd ki; **2)** olyan szakokon, ahol eddig sem volt ez releváns, mivel a felvételi pontszám a gyakorlati vizsgán elért eredménnyen alapult (pl. edző BA); **3)** az alábbi szakokon:

Kar	Szak	Kar	Szak
ÁJK	igazságügyi igazgatási	IK	programtervező informatikus
	személyügyi, munkaügyi és szociális igazgatási		gépészmérnöki
BGGYK	gyógypedagógia		műszaki menedzser
BTK	germanisztika	PPK	emberi erőforrások
	szlavisztika		rekreáció és életmód
	újlatin nyelvek és kultúrák	sportszervezés	
	néprajz	turizmus-vendéglátás	
GTK	informatikus könyvtáros	TÁTK	szociális munka
	gazdálkodási és menedzsment	TÓK	csecsemő- és kisgyermeknevelő
	kereskedelem és marketing		óvodapedagógus
	nemzetközi gazdálkodás		tanító
pénzügy és számvitel	TTK	környezetan	

Módosult a szakok meghirdetésének módja is: ellentétben a korábbi gyakorlattal, mostantól a jelentkezési felületen feltüntetik, hogy finanszírozási formánként hány főt vehet fel az egyetem. Nem változik azonban a jelentkező által megjelölhető szakok száma (6), és továbbra is egy jelentkezésnek számít, ha a jelentkező ugyanazon szak államilag támogatott, illetve költségtérítéssel változtatást is megpályázza.

2024-től megváltozik az alap- és osztatlan képzésekre való bejutás feltétele a felsőoktatásban. A Kormány döntése alapján az intéz-

ményeknek nagyobb szabadsága lesz abban, milyen teljesítményeket értékelnek többletpontokkal a felvételi eljárás során.

Az ELTE vezetése olyan pontrendszert dolgozott ki, amely alkalmas arra, hogy továbbra is a legjobb diákokat vegye fel. A 2024-től érvényes változások egyebek mellett az alábbiakat tartalmazzák:

- Azon túl, hogy a felvételi pontszámítás rendszerét a Kormány eleve úgy alakította, hogy megérje emelt szintű érettségit tenni, minden szakon többletponttal díjazza az egyetem azt a jelentkezőt, aki ezt az utat választja. Az ugyanakkor már ELTE-s sajátosság, hogy számos szakon arra is jár többletpont, ha valaki a középszintű érettségijét legalább 80 százalékos eredménnyel abszolválja.
- Az ELTE kiemelten díjazza a tanulmányi versenyeken elért eredményeket – ez összhangban van az egyetem elköteleződésével a tehetséges diákok mellett.
- Az ELTE – mint a világon a második legtöbb (közel 70) nyelvet oktató felsőoktatási intézmény – meghatározó szerepet tulajdonít a

TÁJÉKOZÓDJ!

A 2024-es felvételi pontszámítás szabályairól bővebben:

https://www.felvi.hu/felveteli/pontszamitas/felveteli_valtozasok_2024.

Az ELTE 2024-re tervezett szakjainak felvételi pontszámítási rendje az elte.hu/felveteli2024 oldalon található.

nyelvismeretnek, így a nyelvvizsgát a felvételi eljárás során értékes pontokkal jutalmazza, egységesen minden szakon.

- Az ELTE értéknek tartja a sokszínűséget, ennek jegyében mindent megtesz az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség elveinek érvényesítéséért. Ennek megfelelően az egyetem valamennyi szak esetében egységesen ad pontot a fogyatékosokra, a hátrányos helyzetre és a gyermekgondozásra.
- Azokon a képzéseken, amelyeken az ELTE levelező vagy esti munkarendben is hirdet felvételt, és amelyekre a leendő hallgatók jellemzően munka mellett jelentkeznek, a munkatapasztalatra az egyetem többletpontot számít.
- Az ELTE a sportolásra is nagy hangsúlyt helyez: egyetemünk elismeri a jelentkezők sportteljesítményét. Nemcsak azok kapnak többletpontot, akik olimpián, világbajnokságon vagy Európa-bajnokságon jó helyezést érnek el (ők – összhangban a jogszabállyal – 500 pontot kapnak), hanem azok is, akik korosztályos világ- vagy Európa-bajnokságon, országos bajnokságon vagy diákolimpián értek el előkelő helyezést.

Ajánljuk a felvételi pontszámítás változásairól szóló **ELTE Podcast Short** epizódot az ELTE Spotify csatornáján.

AZ ELTE ÉLEN JÁR
A KVANTUMINFORMATIKAI
KUTATÁSOKBAN ÉS KÉPZÉSEKBN

Szuperpozícióban

Az ELTE 2021 végén szerzett be egy Közép-Európában egyedülálló, a világ élvonalát képviselő fotonikus processzort, amely a versenyképes alap- és alkalmazott kutatások egyik fő eszköze lesz. Az egyetemi kutatások erejét mutatja, hogy az ELTE Informatikai Karán Kozsik Tamás egyetemi docens és kutatócsoportja által fejlesztett, szabadon hozzáférhető Piquasso szimulátor hatékonyságát tekintve a világ legjobbjai közé tartozik. Az alkalmazás bizonyos számításokban akár négyszer gyorsabb, mint a jelenleg piacvezető Xanadu kanadai startup szimulátora. Fontos, még a mainál is jelentősebb szerep jut a jövőben a kvantuminformaticai fejlesztéseknek, ugyanis az adatokat jelenleg védő titkosítási eljárások egy része a kvantumszámítógépek megjelenésével feltörhető lesz. Így a kvantumos titkosítás kiemelten fontos lesz többek között a pénzügyi és gazdasági hálózatok biztonsága szempontjából is.

Magyarország a gazdasági súlyának megfelelő mértékben részt vesz az úgynevezett második kvantumforradalomban. Kozsik Tamás, az Informatikai Kar dékánja rövid helyzetértékelése következik.

– A kvantuminformatica kifejezetten futurisztikusan hangzik...

– A mostani időszakot NISQ (noisy, intermediate-scale quantum, azaz zajos, közepes méretű kvantum) korszaknak szokás nevezni: a jelenlegi kvantumszámítógépek realiztikus méretű problémák kezelésére még nem alkalmasak. Egyelőre még nem is tekinthetjük biztosnak, hogy a kvantumszámítógépek gyakorlati szempontból valaha is hasznosak lesznek, bár azt reméljük, hogy 10-20 éven belül sikerül értelmes méretűre felskálázni a jelenlegi, inkább kísérleti eszköznek tekinthető megoldásokat. A relatíve kis méret mellett a zaj is komoly kihívást jelent. Zaj alatt itt azt értjük, hogy a kvantumszámítógép processzorában kialakított kvantumos állapotok, amelyek a kvantumszámítás

erejét adják, nagyon könnyen elenyésznek, a jelenlegi technológiákkal nehezen őrizhetők meg kellő ideig, és így a számítás folyamata megbízhatatlanná válik.

– Mi a kvantuminformatica működésének lényege, miben jobb a ma elterjedt informatikai rendszerekhez képest?

– A kvantumszámítógép működése olyan speciális fizikai jelenségeken alapszik, amelyeket a kvantummechanika ír le. Ezek a mikrovilágban (elemi részecskék, elektronok, fotonok esetében) megfigyelhető jelenségek, mint a szuperpozíció, az összefonódás és az interferencia, nekünk „nagyoknak” igen furcsák. Közismert példa az, hogy ahogy a klasszikus számítógépekben az információt bitekben tároljuk, amelyek 0 vagy 1 értéket vehetnek fel, a kvantumszámítógépekben qubitekben tárolhatjuk, melyek 0 és 1 értéket vesznek fel. Egy qubit tartalma nemcsak 0 vagy 1, hanem a kettőnek egy kombinációja is lehet, ezért mondjuk azt, hogy a qubit értéke valamilyen mértékben egy-

szerre 0 és 1. Ez a jelenség a szuperpozíció. Az ilyen információtartalmú qubitekkel végzett számítások hatékonysága elméletileg elképesztően (exponenciálisan) nagyobb a hagyományos, bitek felett végzett számítások hatékonyságánál.

– Az élet mely szegmenseiben nyerhet teret a kvantumtechnológia? Realitás, hogy idővel mindenkinek például kvantumlaptopja lesz?

– 1947-ben a Mark I számítógép tervezője úgy vélte, hogy fél tucat számítógép tökéletesen ki tudja szolgálni az USA számítási igényeit – ehhez képest ma pusztán én magam fél tucat számítógépet használok. Ezek után félve jóslhatunk olyat, hogy a kvantumszámítógépeket kizárólag nagyon speciális célokra fogjuk használni, és inkább szuperszámítógépek számításgyorsító komponenseként fognak teret nyerni, mint általános célú felhasználásban, kis méretű számítógépként. Jelenleg mindenestre az látszik, hogy csak nagyon speciális algoritmusokban tudjuk kiaknázni a kvantumos számítások előnyeit, és napjaink komplex informatikai megoldásaiban a számítások nagy részét célszerűbb klasszikus számítógépen végrehajtani. Ahogy a grafikus kártyákat is szokás egyes algoritmusokban számításgyorsító komponensként használni, úgy tölthetnek be hasonló szerepet majd a kvantumos processzorok.

– Az ELTE hogyan vesz részt a kvantuminformatica kutatásban?

– A Kvantuminformatica Nemzeti Laboratórium részeként az ELTE két karán, az Informatikai Karon és a Természettudományi Karon dolgoznak kollégáink kvantuminformaticai kutatási témákon. Leginkább a szoftver érdekel bennünket: mit és hogyan lehet kiszámítani kvantumszámítógéppel? Melyek azok az algoritmusok, például az optimalizáció vagy a gépi tanulás terén, ahol a kvantumszámítógép előnyei megmutatkoznak? Hogyan mérhető egy kvantumszámítógép teljesítménye? Milyen programozási nyelvre van szükségünk a kvantumszámítógépek programozásához? Milyen szoftvertechnológiai módszerekkel lehet támogatni a programozást? A SQUANDER nevű eszközünk világklasszis abban, hogy egy bonyolult kvantumprogramot lefordítson a hardver nyelvére (azaz egy tetszőleges unitér mátrixot kifejezzen forgatásokkal és ún. CNOT kapukkal). A

fotonikus kvantumszámításra is nagy hangsúlyt fektetünk: az általunk vizsgált megközelítésben qubitek helyett qumódusok tárolják az információt. Létrehoztunk egy környezetet, a Piquassót (piquasso.com), amelyben le lehet írni és egy szimulátorban kvantumszámítógép nélkül is végre lehet hajtani fotonikus kvantumprogramokat. A szimulátorunk kiemelkedő teljesítményéért egy FPGA-alapú (field-programmable gate array, egy speciális hardverarchitektúra) számításgyorsító komponens felel. Ezzel a megoldással egyes esetekben akár száz- vagy kétszázszoros hatékonyságbeli növekedést értünk el vetélytársainkhoz képest. Jelenleg azon dolgozunk, hogy felépítsünk egy fotonikus kvantumszámítógépet; ennek processzorát már korábban beszereztük, most egy fotonforrást és -detektort tervezünk vásárolni hozzá. Ha ez megvalósul, nemcsak a szimulátorban, hanem kvantumszámítógépen is futtathatjuk majd a Piquassóban elkészített programokat. Egy másik fontos kutatási irány az ELTE-n a kriptográfia, például olyan módszerek, protokollok kidolgozása, amelyek jelenlegi tudásunk szerint kvantumszámítógépekkel sem támadhatók.

Magyarország is csatlakozott az Európai Unió 2019-ben elindított Európai Kvantumkommunikációs Infrastruktúra (EuroQCI) kezdeményezéséhez. Ennek a célja, hogy az európai országok létrehozzák az első, kvantumos titkosításra épülő távközlési csatornákat. A QCIHungary konzorcium, amelynek az ELTE is tagja, pályázatot nyert, hogy a nemzeti kvantumkommunikációs infrastruktúra alapjait létrehozza. Magyarország hosszú távú törekvése, hogy bekapcsolódhasson a tíz éven belül létrejövő páneurópai kvantuminternet-hálózatba, ezért Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter is támogatja az ELTE-t az itthon megvalósuló kvantuminformaticai fejlesztésekben.

TÖBB EZREN VETTEK RÉSZT A KOPRODUKCIÓKBAN SZERVEZETT GÓLYABÁLOKON

Szabad egy táncra?

Az idei báli szezont az ELTE hallgatói önkormányzatai gólyabálsorozattal nyitották: három különböző rendezvény csalogatta az elsőéves hallgatókat a Lágymányosi Campusra. A karok közösen szerveztek élményekben gazdag esteket, ahol közel 2400-an ünnepelhették, hogy az ELTE polgáiraivá váltak.

Igények szerint

A Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar az Informatikai és a Társadalomtudományi Karral közösen több mint hatszáz elsőévest látott vendégül november 23-án a Gömb aulában. Annak ellenére, hogy a gólyabálokat mindössze egy hónap alatt kellett az egyes karok HÖK- és a Rendezvényszervező Bizottság elnökeinek megálmodniuk, **Horváth Sára**, a Bárczi HÖK elnöke szerint sikerült olyan programot összeállítani, amely rezonált a hallgatók igényeire.

A gólyarendezvények kiemelt célja, hogy olyan élményeket adjon az elsőéveseknek, amelyek megalapozhatják egyetemi éveiket. Ezen az estén is felcsendült a **Rumadai**, amelynek koreográfiáját a gólyatábor óta mindenki tudja, és eltáncolta mindhárom kar a saját gólyatáncát is. De nem csak DJ szórakoztatta az egybegyűlteket, a Küszöb zenekar olyan hangulatot vará-

zolt, hogy a frissen megválasztott bálkirály és bálkirálynő is széttáncolhatta a cipőjét. A gólyák a fotóboxnak köszönhetően emlékként fényképes ajándéktárgyakat is hazavihettek.

Magas színvonalon

A Bölcsészettudományi Kar és a Gazdaságtudományi Kar gólyabálijára másnap került sor. Az

egyetemi rendezvényeket rendszerint hétköznapokon tartják, hogy a kollégisták is részt vehessenek rajtuk, ezért esett a két kar választása is a csütörtöki napra. **Vida Veronika**, a BTK HÖK elnöke elárulta, hogy nagy örömeikre minden jegy elkelt, így 1500 bálózót tudtak köszönteni a Gömb aulában. Veronika hozzátette: 2019-hez hasonlóan szerettek volna idén „össznépi”

gólyabált rendezni, de az aktuális, energiavállalással terhelte helyzet felülírta a terveket – ám a szervezők mindent megtettek, hogy a nehézségekből a bálózók semmit se érezzenek. A bálkirály és a bálkirálynő személyére már több mint egy héttel korábban megkezdődött a szavazás, de a győztesek csak az este folyamán vehették át a koronát. A kiváló hangulatról többek között a Pull-MaxX, a Molnár Tamás Akusztik és a Cloud9+ gondoskodott, és az esten **Borhy László** rektor is megjelent.

Klasszikus formában

Az Állam- és Jogtudományi, a Pedagógiai és Pszichológiai, illetve a Tanító- és Óvóképző Kar rendezvénye zárta a sort december 1-jén. A bál dekorációjának színvilága idomult az ELTE-arculat kék és ezüst színeihez. A karok rendezvényszervezőiből és a kari HÖK-elnökökből álló hattagú bizottság oszlopos tagja, **Nagy Mihály Levente**, az ÁJK HÖK vezetője lapunknak elmondta: gólyabáljuk „klasszikus” bál volt, ahol a dress code természetesen az estélyit és az öltönyt követelte meg. Kreatív megoldásként a bálkirályt és a bálkirálynőt ezen az estén nem szavazással választották meg, a jelöltek szalagokat gyűjtöttek, és akinek a legtöbb lett, az tehetette fel a fejére a koronát.

A szervezési feladatokon a három kar egyenlő részben osztozott: a fellépőkkel az ÁJK tartotta a kapcsolatot, a PPK a munkaerőt biztosította, míg a TÓK a dekorelemekről gondoskodott, és ők szerveztek segítőt is a helyszínre. A két-hetente ülésező bizottság munkáját siker koronázta, hiszen a rendezvény telt házas volt: 1400-an bálóztak az aulában.

„Szeretek itt élni”

Uchikawa Kazumit tanulmányai és munkája hívta Japánból Budapestre – mára fordításainak köszönhetően jutnak el magyar mesék a japán gyerekekhez.

– Mikor érkezett Budapestre és az ELTE-re?

– 2003 óta élek Magyarországon, de előtte egy évet eltöltöttem már itt egyetemista koromban, így összesen húsz éve lakom itt. Nagyon szeretem Budapestet, szeretek itt élni. Érdekes, hogy eredetileg nem is én választottam azt, hogy itt tanuljak. Japánban az Idegennyelvi Egyetemen tanultam, ahol 25 különböző nyelvszak volt. A tanszéken, ahova jelentkeztem, minden hallgatónak két főszakja volt:

az egyik szakot ki lehetett választani a felvételinél, a másikat pedig az egyetem jelölte ki. Én az Őszehasonlító kultúra szakot választottam, a másik szaknak pedig az egyetem a magyart jelölte ki. Szerencsére nagyon tetszett: az egyetemen az első két évben hetente öt magyar nyelvóránk volt. Másodéves koromban aztán édesapám azt mondta, hogy ha már tanulok magyarul, próbáljak meg ott is élni egy kicsit. Az egyéves magyarországi tartózkodásom alatt elhatároztam, hogy itt fogok élni. Elvégeztem az egyetemet Oszakában, és visszajöttem. Nem

azonnal lettem japán nyelvtanár, alkalmanként tanítottam japánul, fokozatosan fejlesztettem magam. Annyira megtetszett a nyelvtanári munka, hogy elhatároztam, ez lesz a fő munkám. Az ELTE-re akkor kerültem, amikor japán nyelvi lektort kerestek a japanológia szakra.

– Milyen különbségek vannak a magyar és a japán oktatási rendszer között?

– Ami az egyetemi oktatást illeti, a magyar rendszer szerintem sokkal komolyabb. Japánban kicsit más a helyzet: keményen tanulnak a gyerekek az egyetemi felvételi vizsgákra, az egyetem elvégzése után pedig általában valamilyen cégnél dolgoznak szinte éjjel-nappal, bár állítólag mostanára sokat javult a helyzet. A hallgatók az egyetemen töltött időt a „pihenés” időszakának tekintik. Magas színvonalú egyetemet végeztem Japánban, de sokkal kevésbé vettük komolyan a tanulást, mint az ELTE mostani hallgatói. Itt nagyon értékelik és élvezik is a tanulást az egyetemisták, és gyakori, hogy nemcsak a vizsgáért, hanem érdeklődésből tanulnak. Ezt nagyon szeretem.

– Mi az, amit a legjobban élvez az egyetemi munkában?

– Szuper hallgatók vannak! Nagyon lelkesek és kedvesek. Kreatívan dolgoznak, a csoportos munkákban segítik egymást, sokat nevetünk együtt, én is rengeteget tanulok tőlük. A másik fontos dolog számomra, hogy gyönyörű a campus. A belváros közepén van, mégis sok a zöld – a Trefort-kertben minden évszak csodálatos.

– Évek óta Magyarországon él, mi hiányzik Japánból?

– Elsősorban a családom és a barátaim. A családommal chatelni szoktam, videóval is. A japán konyha szintén hiányzik, de két okból elviselhető: az egyik, hogy egyre jobban elérhető itt is a japán ételek, a másik az, hogy sokkal finomabbnak érzem őket, amikor hosszú idő után Japánba érkezem.

STRESSZELSZ?

„A jövő vált bizonytalanabbá”

A pandémia a fizikai mellett a lelki egészséget is próbára tette, a megemelkedett stressz-szintet a háborús válság pedig még tovább emelhetette. Dr. V. Komlói Annamáriával, az ELTE PPK Személyiség- és Egészségpszichológia Tanszék címzetes egyetemi tanárával beszélgettünk.

– Az egyetemi életet meglehetősen durván befolyásolta a pandémia, hiszen a fertőzésveszélyen túl az online oktatásra való áttérés is rengeteg nehézséget okozott. A diákoknak ki kellett alakítaniuk a megfelelő körülményeket az online munkához. Az elkülönültség az évfolyamtársaktól, a kortárs közegetől sokaknál vezetett depressziós tünetekhez. Emellett az egzisztenciális nehézségek is érinthették az egyetemistákat. Az esetleges megfertőződések és azok következményei miatti szorongás pedig szinte mindenkinél kialakult, de mentális problémák – pánikbetegség, depresszió – is megjelenhetnek ilyen helyzetekben. A pandémia miatt megemelkedett stressz-szintet pedig a háborús válság tovább emelhetette.

– Másképpen reagáltak a fiatalok erre a két traumára, mint az idősebb korosztály tagjai?

– Az egyetemista korú fiatalok és az idősebb generáció természetesen a saját szükségletei és előélete szerint reagált erre a két megterhelő eseményre. A fiataloknál a jövő perspektívája vált bizonytalanabbá, amivel nem mindig tudnak egyedül megküzdeni. Ebben és más egyéni problémák oldásában az egyetemi életvezetési tanácsadó szolgálat tud segíteni.

– Hogyan lehet ezekkel a traumákkal hatékonyan megküzdeni?

– Mindkét stresszhelyzet megküzdésre kényszerít. A bizonytalanság tényét, azt, hogy nem tudunk mindent pontosan kontroll alatt tartani,

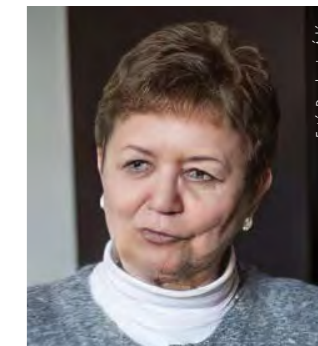
tudatosítani kell, és sokkal nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani a személyes változás feladatának, lehetőségének. A reziliens alkalmazkodás példáit érdemes követni, illetve bővíteni a saját megküzdési repertoárt. Ez lehetséges pozitív példákból való tanulással, vagy szakember segítségével is.

– Mit lehet tenni a tehetetlenség érzése ellen?

– A stresszelő eseményeknek vannak olyan szintjei, amelyek ellen átlagemberként is sokat tehetünk. A járvány esetében ilyen lehet például a szabályok betartása, a háborús válság miatti szorongás oldásában pedig az altruista cselekvések. Egyértelműen pozitív érzelmeket generál, ha segíteni tudunk azoknak, akik nálunk rosszabb helyzetben vannak. Ráadásul ez a segítségnyújtás általában közösségben történik, ahol már önmagában a közösséghez tartozás élménye is pozitív.

– Mit tehetünk azért, hogy a karácsony ne váljon stresszforrássá?

– Tudjuk, hogy a karácsonyi időszak mindig feszültségekkel teli, még válságmentes években is. Az ajándékbeszerzés, az ünnepi sütés-főzés előkészületei, a családi találkozások logisztikája önmagukban is stresszforrások. Az egyetemistákon ráadásul extra teher, hogy éppen ilyenkor még a vizsgákra is készülniük kell. A legfontosabb tanács a teljes kimerülés elkerülésére, hogy rangsoroljuk a teendőket, és időben egyeztessünk azokról a családtagokkal, barátokkal. Közösen engedjük el a túlzó elvárásokat és a fölösleges költségek kényszerét. A szeretetteliség, a valódi figyelem egymásra nemcsak megnyugtató, hanem pozitív energiával tölt fel, ami a külső nehézségek elviselését is megkönnyíti. Akin pedig túl nagy a lelki teher, kérjen bátran szakmai segítséget, akár a napi 24 órában ingyenesen hívható **116-123** segélyvonalon.

Fotó: Dr. Komlói Annamária

– Küszöbön a vizsgaidőszak, ami a Covid után az idén is speciálisnak ígérkezik. Milyen reményekkel vágsz neki?

– Az őszi szemeszterben nyolc tantárgyat vettem fel, azonban csak két vizsgám lesz, mivel a többiből évközi beadandókat kellett csinálnom. Szerintem alapvetően nagyon jól sikerült az idei félév. Annak pedig kifejezetten örülök, hogy a legtöbb órán személyesen részt tudtam venni.

Az a feladatod, hogy a jégen a lehető legtöbbet hozzam ki magamból.

– Végzős hallgató vagy. Látod már, hogyan folytatod a civil pályád?

– Ebben az őszi félévben – ha minden jól megy – sikerül abszolválnom, a következő félévben már „csak” a szakdolgozatomat kell megírnom, és az államvizsgára kell tanulnom. Kacérkodom egy mesterképzéssel, azonban még nem tudom pontosan, hogy miként folytatódik majd a civil pályám.

– Elkezdődött az új olimpiai ciklus is, és korábban nyitott kérdés volt a sportkarriered alakulása. Most hogyan tervezel, és mi a helyzet a pályakerékpározással?

– Jeges edzésekre őszi eleje óta járok, viszont úgy gondolom, hogy fizikálisan és mentálisan is nagyon jót tett a hosszabb távollét a jégtől. Persze ez nem azt jelenti, hogy a nyáron semmit nem mozogtam, hiszen augusztusban részt vettem a pályakerékpáros Európa-bajnokságon, ahol 6. helyet értünk el csapatsprintben. Azt megelőzően nagyjából két hónapon keresztül a konditeremben és biciklin készültem a versenyre, egyúttal a gyorskorcsolyaszezonra is. A csapattal december elején utazom Kazahsztánba, ahol az elkövetkezendő két világkupán indulok majd. Utána januárban lesz Gdańskban az Európa-bajnokság, majd februárban Drezdában és Dordrechtben a szezon utolsó két világkupája. Az év utolsó, egyben legfontosabb versenyét

MOZGALMAS SZEZON ELŐTT ÉS UTÁN AZ ELTE SPORTOLÓI ARCA

„Igyekszem a lehető legjobban teljesíteni”

Jászapáti Petra hosszabb pihenő után visszatért a korcsolyapályára. Az ELTE frissen megválasztott sportolói arca persze úgy pihent, hogy két hónapot a konditeremben töltött, és közben a pályakerékpár Európa-bajnokságon hatodik helyet szerzett csapatban. Vizsgaidőszak és államvizsga mellett egy világbajnokság is vár rá, így nem csoda, hogy teljes erőbedobással készül az előtte álló időszakra.

Szöulban tartják majd, amely a világbajnokság lesz. Sajnos pályakerékpáros versenyeken márciusig nem tudok részt venni, ugyanis több verseny is egybeesik a gyorskorcsolyás megmérettetésekkel. Viszont ez nem azt jelenti, hogy eltűnt az életemből: decemberben nyílik meg Kőbányán a fedett pályakerékpáros fapálya, amin szeretnék majd edzeni.

– Az elmúlt ciklus és ez az év is meglehetősen mozgalmas volt. Hogyan értékeled a történéseket?

– A tavalyi szezon elképesztő volt! Természetesen a legfontosabb eredményem az olimpiai bronzérem, viszont nem mennék el szó nélkül az egyéni eredményeim mellett sem, hiszen 500 méteren hetedik, 1000 méteren nyolcadik lettem. Alapvetően sikeres szezonnak mondanám. Utána szükségem is volt egy hosszabb pihenőre, hiszen a fizikális leterheltség mellett mentálisan is nehéz volt a

szezon. De úgy gondolom, hogy sikerült feltöltődni, és ennek köszönhetően újult erővel vágtam neki ennek az évnek.

– Nemrég megválasztottak az ELTE sportolói arcának. Ez a cím mit jelent neked, és milyen kötelezettségekkel jár?

– Már korábban hallottam erről a címről – *Burján Csaba* (olimpiai bajnok rövidpályás gyorskorcsolyázó) a 2018-as olimpia után kapta meg, de soha nem gondoltam volna, hogy engem is jelölnek. Nagyon nagy megtiszteltetés volt, amikor az egyetem megkeresett; igyekszem felérni a címhez, és megfelelően képviselni az ELTE-t. Meg kell jelennem különböző eseményeken, és méltón kell képviselnem az ELTE-t civilként, sportolóként, illetve hallgatóként egyaránt.

– Az energiaválság mindenhová begyűrűzött. Mit tapasztalsz ebből a korcsolyázásban vagy akár a privát életedben?

– Sportolóként az a feladatod, hogy a jégen a lehető legtöbbet hozzam ki magamból. Ehhez olyan környezetre van szükség, ahol a felkészülesemre tudok koncentrálni. Ebben mind az edzői stáb, mind a szövetség nagyon jó partner. A koronavírus-járványnak köszönhetően a tanulók és a tanáraink megtanultak a lehető legjobban alkalmazkodni a változásokhoz, és ez most sincs másképp. A döntéseknek megfelelően változott a tanrendünk, de ezt mindenki teljesen jól adaptálta. Természetesen tisztában vagyok az energiaválsággal, ami sportolóként és civilként is érint. Azonban csak azt tudom kontrollálni, hogy én hogyan viszonyulok a körülményekhez. Igyekszem mindennap a lehető legjobban teljesíteni minden területen.

– Hogyan fognak telni az ünnepek, hogyan készülsz rá?

– Számomra az év egyik legkedvesebb időszaka a karácsony, így nagyon várom már, hogy a családom körében tölthessek pár nyugalmasabb napot. Általában ajándékozással, hosszabb sétákkal, társasjátékkal és kicsivel kevesebb edzéssel telik el ez a pár nap. Az ünnepekre való készülődést már el kellett kezdenem novemberben, mivel december elején elutazok Kazahsztánba több mint két hétre a szezon 3. és 4. világkupájára, és csak karácsony előtt pár nappal érünk haza. Így az ajándékok már becsomagolva vannak, én pedig a hazaúton fogok karácsonyi filmekkel az ünnepekre igazán ráhangolódni.

Kedves Kollégák!

Köszönöm egész éves munkájukat, kitartásukat! Kívánok Önöknek az ünnepekre tartalmas kikapcsolódást, jó pihenést, a következő évre pedig jó erőt és egészséget!

Folytatva az előző években megkezdett hagyományt, ismét kislányom, Lia rajzával kívánok Boldog Békés Karácsonyi Ünnepeket Önöknek!

Dr. Borhy László rektor

Kedves Munkatársaim!

Ezúton szeretném megköszönni a Kancellária és az Egyetem valamennyi munkatársának az elmúlt év erőfeszítéseit és az ELTE érdekében végzett munkát!

Ezúton kívánok az Egyetem minden polgára számára

Áldott, Békés Karácsonyt, jó egészséget és igaz örömeikben gazdag Új Esztendőt!

Dr. Scheuer Gyula kancellár

ELTE
SHOP

Várunk személyesen
az **Egyetem tér 5. szám**
alatti **ELTE SHOP**-ban!

További információk
és aktuális akciók
az **elteshop.hu** weboldalon.

ELTE
EÖTVÖS LORÁND
TUDOMÁNYEGYETEM